

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«КОЛОКАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ЖУРНАЛЬНОМУ
ДИСКУРСІ: КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНЕ ВИВЧЕННЯ»**

Виконала: магістрантка 2 курсу,
групи Ang1- M19
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська) за
освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Англійська мова і
зарубіжна література), додаткова
спеціальність Середня освіта (Мова і
література (німецька)

Домарацька Тетяна Вікторівна

Керівник: Кришталюк Г. А.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: Яремчук І. М.,
кандидат філологічних наук, старший
викладач кафедри німецької мови

Кам'янець-Подільський – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. АНГЛОМОВНІ КОЛОКАЦІЇ: ЛІНГВОДИСКУРСИВНИЙ РАКУРС.....	9
1.1. Становлення колокацій як об’єкта дослідження	9
1.1.1. Визначення терміну «колокація»	10
1.1.2. Виникнення та розвиток досліджень колокацій.	11
1.2. Підходи до вивчення колокацій	14
1.2.1. Семантико-синтаксичний	14
1.2.2. Контекстно-орієнтований	16
1.2.3. Корпусно-орієнтований	17
1.3. Сучасний погляд на журнальний дискурс як середовище вивчення колокацій.....	19
1.3.1. Визначення журнального дискурсу.....	20
1.3.2. Розрізнення термінів «дискурс» і «текст»	23
1.4. Когнітивне підґрунтя вивчення колокацій в сучасному англомовному дискурсі	26
1.4.1. Образ-схемний аспект вивчення колокацій.....	26
1.4.2. Ментальний простір	29
1.4.3. Класифікація колокацій за типом структури	31
1.5. Методика дослідження колокацій в сучасному англомовному журнальному дискурсі.....	32
Висновки до розділу	33
РОЗДІЛ 2. АНГЛОМОВНІ КОЛОКАЦІЇ В КОМУНІКАТИВНО- КОГНІТИВНОМУ РАКУРСІ.....	37
2.1. Семантично-синтаксична структура колокацій	37
2.1.1. Іменникові.....	37
2.1.2. Дієслівні	41

2.1.3. Прикметникові.....	44
2.1.4. Прислівникові.....	46
2.2. Колокаційне конструювання подій крізь призму образ-схем.....	48
2.2.1. Гештальт КОНТЕЙНЕР.	48
2.2.2. Гештальт ЧАСТИНА-ЦІЛЕ	51
2.2.3. Гештальт ДЖЕРЕЛО-ВЕКТОР-ЦІЛЬ	55
2.2.4. Гештальт ЦЕНТР-ПЕРИФЕРІЯ.....	59
2.3. Ментально-просторове функціонування колокацій	61
2.3.1. Часово-просторові зіставлення ментальних просторів	62
2.3.2. Причинно-наслідкові зіставлення ментальних просторів	68
2.3.3. Зіставлення ментальних просторів в контексті реального / ірреального.	72
Висновки до розділу	74
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Комунікативний підхід щодо вивчення колокацій пов'язаний з прагматикою сучасного журнального дискурсу, тобто із засобами вираження відповідних інтенцій. Із цього погляду колокації є носіями іллокутивної сили висловлювання, беруть участь у реалізації дискурсивних стратегій та підпорядковуються меті досягнення перлокутивного ефекту.

У когнітивному напрямі колокації розглядаються як продукт когнітивної діяльності людини, а не лише як мовні знаки. У світлі настанов когнітивного підходу колокація постає як мовна одиниця, значення якої зумовлене загальним знанням людини про світ, що утворює концептуальну систему.

І.Р. Гальперін однозначно диференціює поняття колокація як сполучення слів, в яких значення цілого домінує над значенням складових частин або, інакшими словами, значення цілого виразу не цілком точно, а іноді і зовсім не виводиться із значення компонентів, які його утворюють [16].

Тобто, шляхом складання елементів утворюється нова лексична одиниця із своїм власним значенням, яке не можливо зрозуміти, спираючись на лексичні значення складових. Наприклад, *give a sack* буквально перекладається як «віддати мішок», якщо розглядати окремі компоненти, але значення цієї колокації – звільнити. Отже, колокація представляє семантичну цілісність, відмінність значення цілого виразу в порівнянні з окремими компонентами, з яких він складається.

Говорячи про колокації, також необхідно орієнтуватися на цілу комбінацію, а не її окремі компоненти. Лінгвісти сходяться у тому, що колокація – це не тільки одиниця мови, але й одиниця мислення, яка формується на традиціях народу, мову якого вивчаємо.

Колокації складають ментальний лексикон носія мови, який передається поколіннями, тому для розуміння іноземної мови недостатньо

вивчати окремі слова, складні граматичні конструкції, необхідно створювати свій власний ментальний лексикон, значну частину якого складатимуть колокації.

У науковий обіг термін “колокація” вперше був уведений Дж. Р. Фьорзом [67] у межах контекстуальної теорії значення Лондонської школи структурної лінгвістики [10, с. 14]. Основною заслугою представників британського контекстуалізму (Дж.Фьорз, М. А. К. Халлідей [67; 72]) було усвідомлення необхідності емпіричного дослідження мови безпосередньо у функціонуванні: встановлення значення можливо саме через аналіз вживання форми [67].

У 1930 рр. під колокаціями розуміли типове оточення – звичні або звичайні позиції даного слова [10, с. 14]. І хоча в межах британського контекстуалізму не було сформульовано чіткого визначення колокації, концептуальні засади напрямку послуговували підґрунтям для контекстно-орієнтованого й корпусного підходів до вивчення феномена. Незважаючи на відносно недавнє входження аналізованого терміна в широкий науковий обіг (1990 рр.), історія вивчення стійких сполучень нараховує майже століття.

Окремі загальнотеоретичні аспекти колокацій як прояву синтагматичних відношень становили об’єкт дослідження лінгвістів з початку ХХ ст. (Ш. Баллі [56], В. Порциг [88], Дж. Синклер [89], Дж.Фьорз [67], М. А. К. Халлідей [72], Ф. Хаусман [73], В.В. Виноградов [13], В.В. Левицький [35]).

Актуальність дипломного дослідження визначається науковим інтересом, який сприяє формуванню різних способів і підходів щодо вилучення й опису колокацій. На сьогоднішній день в лінгвістиці окреслено проблеми визначення терміна “колокація” та необхідність застосування комбінованого підходу до аналізу колокацій. Тому постає необхідність удосконалення методики розпізнавання колокацій у природномовному тексті на підставі об’єктивних критеріїв.

Таким чином регулярність і частотність появи колокацій у текстах становить значний інтерес для лінгвістів і визначає актуальність дослідження основного когнітивного підґрунтя щодо опису цього феномена.

Мета роботи – визначити комунікативно-когнітивну реалізацію колокацій в сучасному англомовному журнальному дискурсі.

Мета роботи передбачає розв’язання таких **завдань** :

- дослідити та проаналізувати репрезентацію колокацій в лінгвістиці;
- встановити типологію підходів до витлумачення колокацій;
- розглянути сучасний англомовний журнальний дискурс як середовище вивчення колокацій;
- дати структурно-семантичну характеристику колокацій;
- визначити образ-схемний аспект колокацій;
- дослідити зіставлення ментальних просторів на основі колокацій.

Об’єкт дослідження – англомовні колокації в сучасному дискурсі журналу «The Week UK».

Предмет дослідження – комунікативно-когнітивні аспекти колокацій в сучасному англомовному журнальному дискурсі.

Дослідницькі завдання дисертації розв’язуються шляхом використання сукупності **методів**. На всіх етапах роботи послідовно застосовано індуктивний метод, відповідно до якого дослідження здійснено у напрямку “від аналізу конкретного матеріалу – до узагальнень та висновків”, а теоретичні положення ретельно обґрунтовано та проілюстровано мовними даними.

Метод словникових дефініцій та пов’язаний з ним метод компонентного аналізу використано при встановленні словникових значень досліджуваних термінів. Використання методу контекстуального аналізу спрямоване на виявлення колокацій, та їх характеристик в сучасному англомовному журнальному дискурсі. Інтерпретаційний метод використано при тлумаченні змісту аналізованих одиниць у повноті їх дискурсних зв’язків

та відношень. А також було використано метод семантико-когнітивного та образ-схемного аналізу колокацій.

Практична цінність роботи полягає в тому, що її теоретичні положення та емпіричні результати можуть знайти застосування на курсах лексикології, стилістики, спецкурсах із лінгвопрагматики, соціолінгвістики, когнітивної лінгвістики та дискурсології, практиці викладання англійської мови та перекладу, а також у наукових дослідженнях студентів і аспірантів.

Апробація роботи. Основні положення дипломної роботи було обговорено на чотирьох конференціях: XVIII Міжнародна студентська Інтернет-конференція у м. Вінниця Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського «МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні тенденції в сучасному світі» та VIII Міжнародна студентська Інтернет-конференція у м. Кам'янець-Подільському Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка «Англійська мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти». А також на першій студентській міжнародній інтернет-конференції “English in interdisciplinary context of long-life education” (Кам'янець-Подільський, 12 квітня – 20 квітня 2018 року); науковій конференції студентів та магістрантів за підсумками науково-дослідної роботи у 2017-2018 навчальному році (Кам'янець-Подільський, 10 квітня 2018 року).

Публікації. Основні положення й результати дослідження висвітлено у трьох статтях: “Structure of collocations in modern English magazine discourse (based on “The Week UK”)", “Collocations and approaches to their study (based on English media discourse)” та “Семантика ПРОТИДІЇ: образ-схемний аналіз”.

Обсяг і структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного з розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 90 сторінок.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дослідження, визначено його мету й завдання, об'єкт і предмет, методи аналізу матеріалу, розкрито практичну

цінність роботи, наведено дані про апробацію роботи та публікації за темою дипломної роботи.

Перший розділ присвячено викладенню теоретичних та методологічних підвалин дослідження. Було досліджено репрезентацію колокацій в лінгвістиці, а саме: тлумачення терміну «колокація» в словниках, аналіз основних робіт лінгвістів, що стосуються даного терміну, визначення основних підходів, щодо вивчення колокацій: семантико-синтаксичний підхід, контекстно-орієнтований підхід, корпусно-орієнтований підхід.

У **другому розділі** розглянуто структурно-семантичну характеристику колокацій. Було класифіковано та досліджено іменникові (noun+verb, noun+noun), дієслівні (verb+noun; verb+adverb), прикметникові (adjective+noun) та прислівникові (adverb+ adjective) колокації. Окрім того було визначено образ-схемний аспект колокацій за допомогою гештальт: КОНТЕЙНЕР, ЧАСТИНА-ЦІЛЕ, ДЖЕРЕЛО-ВЕКТОР-ЦІЛЬ; досліджено зіставлення ментальних просторів на основі колокацій: часово-просторові зіставлення ментальних просторів, причинно-наслідкові зіставлення ментальних просторів та зіставлення ментальних просторів в контексті реального / ірреального.

У **загальних висновках** наведено основні підсумки дипломної роботи та окреслено перспективні напрями подальших наукових розробок.

Список використаних джерел містить 99 посилань.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі ми досліджували теоретичні засади колокацій, когнітивне підґрунтя щодо їх вивчення в англomовному журнальному дискурсі та її дискурсивну репрезентацію в текстах журналу «The Week UK».

У ході дослідження ми розглянули журнальний дискурс як середовище вивчення колокацій. У ході роботи ми дійшли висновку, що колокації мають сильний вплив на сприймання ситуації читачем. Так як основним завданням журнального дискурсу є повідомлення інформації, висловлення певної точки зору та громадської позиції, а іноді можливе й формування конкретної думки.

Для вивчення журнального дискурсу потрібно застосувати велику кількість різних підходів, які допомагають краще зрозуміти текст та ситуацію, описану в статтях. Основними підходами є комунікативний, та когнітивний.

Головною особливістю колокації є збереження лексичного значення ключовим компонентом з незначною зміною емоційності, а також можливість утворювати можливі сполучення. На нашу думку, найбільш ефективний спосіб вивчення лексики іноземної мови полягає в засвоєнні саме колокацій. В англійській мові є безліч дієслів та іменників, які мають досить обмежене лексичне значення, але широкі колокаційні поля.

Носії мови не оперують складними реченнями і граматичними структурами, але є комунікативно досконаліми за рахунок колокаційної обізнаності. Отже, в процесі навчання студентів іноземної мови, викладач має фокусувати увагу на розширенні колокаційної компетентності студентів. Найбільшу проблему під час вивчення мови представляє розпізнавання стійких комбінацій під час читання (в тексті) та аудіювання. Тому найбільш ефективний спосіб засвоїти колокації – знаходити їх в усному і письмовому мовленні, запам'ятовувати і практикувати в різних контекстах. Знання

колокацій також сприяє швидкості мовлення, тому що набагато легше відтворювати вже готові комбінації, а не комбінувати окремі слова. Для відпрацювання навичок застосування колокацій в усному мовленні можна пропонувати різні моделі діалогів, рольові ігри, конференції тощо. Сьогодні як викладач, так і студент не обмежені у виборі навчальних ресурсів і навчання не обмежується академічними годинами. Для досягнення суттєвих результатів у вивченні іноземної мови невід'ємною умовою залишається робота із словниками.

Таким чином, проаналізувавши природу колокацій та визначивши основні принципи їх утворення, нам вдалося дійти висновку, що вивчення колокацій значно полегшує розуміння іноземної мови.

Збагачення ментального лексикону готовими комбінаціями забезпечує бездоганну комунікацію у всіх її проявах: читання, говоріння, письмо, сприймання на слух. Вміле оперування колокаціями надає мовленню природності, спонтанності, грамотності. Отже, на нашу думку, в процесі вивчення лексики іноземної мови принципове значення має розвиток колокаційної компетентності і формування власного ментального лексикону.

Образ-схеми пов'язані з нашими тілесними взаємодіями із світом, тому вони вважаються втіленими долінгвістичними структурами досвіду. Вони повторюються динамічні моделі нашої взаємодії із зовнішнім світом; вони забезпечують структуру та узгодженість нашого досвіду.

Образ-схеми є фундаментальними для нашої концептуальної системи, вони не є зображеннями, вони є «докатегоріальними або іншими словами, доконцептуальними структурами. Як підказує термін "схема", це не деталізовані, а абстрактні поняття, похідні від втіленого досвіду. Але образ-схеми не є вродженими структурами.

Одна й та сама образ-схема може актуалізуватися в рамках різних когнітивних доменів, оскільки внутрішня структура кожної образ-схеми може бути переосмислена.

Тому проаналізувавши три різні види гештальтів, можемо стверджувати, що гештальт може бути пов'язаний зовнішніми відношеннями з іншими гештальтами. Він може становити частину іншого гештальту або проектуватися на інший гештальт. Результатом проектування буде «наслідування» частинами другого гештальту властивостей і відношень першого. Також гештальти можуть бути частково подібними між собою, ступінь подібності залежить від ступеня близькості зв'язку між ними. Таким чином гештальти можуть перетинатися.

Гештальти часто належать до змішаного типу, а це означає, що властивості гештальтів неоднорідні, а також аналіз гештальта, що здійснює людина, обмежений можливостями, намірами і поглядами цієї людини.

Дослідження колокацій стимулювалося усвідомленням того факту, що попри наявність численних праць, присвячених проблемам вивчення сталих виразів, в лінгвістиці колокація так і не знайшла свого задовільного висвітлення в наукових розвідках лінгвістичного спрямування. Питання визначення кордонів колокацій тісно пов'язане з недискретною та градуальною природою самої мови, яка нерідко конфліктує з природною спрямованістю людської свідомості на категоризацію мовних фактів.

Колокації наявні у різних сферах мовленнєвої діяльності людини, але саме журнальний дискурс є оптимальним контекстом для дослідження особливостей їх функціонування. На широке використання колокацій у сучасному англomовному жуурнальному дискурсі вказують ознаки, що визначають його як сферу для здійснення різних видів впливу на формування й зміну оцінок, думок, переконань і поведінки людей.

У структурному відношенні колокації представлені односкладними, двоскладними, трискладними та чотирискладними основами, які можуть належати до частиномовних класів іменників, прикметників, прислівників та дієслів.

Таким чином, здійснений у дипломному дослідженні аналіз структурних, змістових та функціональних властивостей колокацій за

допомогою різних гештальт та зіставлень ментальних просторів дав змогу провести комплексний аналіз вивчення колокацій в журнальному дискурсі.

Таким чином, під час дослідження дипломної роботи було з'ясовано особливості сучасного журнального дискурсу; охарактеризовано місце колокацій в лінгвістиці; виявлено та досліджено різновиди підходів, щодо вивчення колокацій; сформовано структурно-семантичні рівні різних типів колокацій; окрему увагу приділено визначенню образ-схемного аспекту колокацій та комплексно проаналізовано зовнішні і внутрішні особливості зіставлень ментальних просторів на основі колокацій.

Перспективи розвитку дослідження вбачаємо у всебічному вивченні колокаційних полів у різних типах дискурсу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амаатов А. М. Причинно-следственные связи на разных уровнях языка : автореф. дисс. на соискание учёной степени д-ра филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки". Москва, 2005.
2. Ахманаева Н. А. ПРЕДСТАВЛЕНИЕ ОБРАЗНОЙ СХЕМЫ «КОНТЕЙНЕР» В СФЕРЕ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. URL: <https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/27952/1/rya-IV-2014-02.pdf> (дата звернення: 09.07.2020)
3. Балабан О.О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/apif/2010_5/balaban.pdf (дата звернення: 20.10.2020).
4. Бараняк М. М. Каузація: логіко-філософські та лінгвістичні аспекти. 2019. URL: <https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/httpsdoi.org10.31174send-ph2019-191vii57-03.pdf> (дата звернення: 10.04.2020).
5. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Академія, 2004. 344 с.
6. Бацевич Ф. С. Текст, дискурс, речевой жанр: соотношение понятий. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 2001. № 520. С. 3–6.
7. Бачишина О. Б. СЕМАНТИКА ЧАСУ І ПРОСТОРУ : ОСОБЛИВОСТІ, СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ. 2014. С. 6-11. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/28133-51026-1-SM-1.pdf> (дата звернення: 18.05.2020).
8. Бучко Д. Спільне та відмінне в номінації об'єктів на апелятивному та онімному рівнях. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Семантика мови і тексту». Івано-Франківськ, 2006. С. 35–38.

9. Бобкова Т. В. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ІДЕНТИФІКАЦІЇ Й ВИЛУЧЕННЯ КОЛОКАЦІЙ ІЗ ТЕКСТІВ. Наукові праці. Філологія. Мовознавство. 2015. Випуск 241. Том 253 С. 10-16
10. Бобкова Т.В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ КОЛОКАЦІЙ У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ. Вісник КНЛУ. Серія Філологія. 2014. Том 17. № 2. С. 14-22
11. Борисов В.А. ДИСКУРС І ТЕКСТ: ФОРМАЛЬНО-ЗМІСТОВІ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/271/3/%D0%91%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B2%20%D0%92.%20%D0%90.%20%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%20%D1%96%20%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%281%29.pdf> (дата звернення: 29.08.2020).
12. Вайнорене І. П. КОЛОКАЦІЇ З КАУЗАЛЬНОЮ ДОМІНАНТОЮ “ЕФЕКТ” В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. 2018. ВИПУСК 16. С. 52-61
13. Виноградов, В.В. Избранные труды. Язык и стиль русских писателей : От Гоголя до Ахматовой. РАН, Ин-т рус. яз. им. В.В. Виноградова. Москва : Наука, 2003. С. 367-388
14. Віротченко С.А. КОГНІТИВНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВЕРБАЛІЗАЦІЇ РУХУ В КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ. Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Іноземна філологія. 2017. Вип. 86. С. 80-86
15. Влавацкая М.В. Понятия коллокации и коллигации в диахроническом рассмотрении. Актуальные проблемы филологии и методики преподавания иностранных языков. Новосибирск: Новосибир. гос. пед. ун-т, 2011. URL: <http://ffl.nspu.net/files/konf-2011-15.pdf> (дата звернення: 16.12.2019)
16. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистических исследований. Москва: Наука, 1981. 139 с.

17. Гладка В.А. СТРУКТУРНО-СИНТАКСИЧНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ КОЛОКАЦІЙ (на матеріалі французької мови). 2013. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2013/strukturno-syntaksychnyj-pidhid-u-vyvchenni-kolokatsij-na-materiali-frantsuzkoji-movy/> (дата звернення: 23.12.2019)
18. Головацький Я. Виклади давньослов'янських легенд, або міфологія. Київ : Довіра, 1991. 93 с.
19. Гудзь Н. ГЕНЕЗИС ПОНЯТТЯ «ДИСКУРС»У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/7168/1/12gnogpd.pdf> (дата звернення: 17.10.2020).
20. Дем'янчук Ю. І. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ТА СЕМАНТИЗАЦІЯ КОЛОКАЦІЙ ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СПОЛУЧЕНЬ НАТО. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2016. Випуск 2 (84). С. 27-32
21. Домарацька Т. Семантика ПРОТИДІЇ: образ-схемний аналіз. URL: <http://englishcontext.kpnu.edu.ua/2018/04/12/%D1%81%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D1%96%D1%97-%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7-%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B0%D0%BD%D0%B0/> (дата звернення 17.04.2018).
22. Домарацька Т. Collocations and approaches to their study (based on English media discourse. МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні тенденції в сучасному світі: матеріали XVIII міжнародної студентської Інтернет-конференції, 26 березня 2020 р., Вінниця / гол. ред. Т. І. Ямчинська. Вінниця, 2020. 196 с.
23. Домарацька Т. STRUCTURE OF COLLOCATIONS IN MODERN ENGLISH MAGAZINE DISCOURSE (BASED ON “THE WEEK UK”) URL: <http://englishcontext.kpnu.edu.ua/2020/04/01/structure-of-collocations-in-modern-english-magazine-discourse-based-on-the-week-uk/> (дата звернення 02.10.2020).

24. Жаботинская С. А. Концептуальний аналіз: типи фреймов. Вісник Черкаського університету. Серія «Філол. науки». 1998. Вип.11. С. 12–25.
25. Іванова І. Б. Фразеосемантичне поле «життя / смерть»: національні стереотипи та їх кореляції : дис. На здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. – «українська мова». Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. 198 с.
26. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Волгоград: Перемена, 2002. 477с.
27. Каустов А.В. Онтологія полемічного дискурсу: зіставний аспект (на матеріалі англійської та української мов). Вісник КНЛУ. Серія Філологія. Том 20. № 2. 2017. С. 98—107.
28. Колесник Г.О. ЗНАЧЕННЯ КОЛОКАЦІЙ В ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ. Наукове забезпечення технологічного прогресу ХХІ сторіччя Чернівці. 2020. Том 4. С. 35-38
29. Колісник Юлія. ТЕКСТ І ДИСКУРС : ПРОБЛЕМИ ДЕФІНІЦІЙ. Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». 2010. № 675. С. 111–114.
30. Корольова Т. М., Могилевський В. І., Сивокінь Г. В. Текст та дискурс як елементи комунікації. Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. 2010. № 10. С. 39-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvripri_2010_10_7 (дата звернення: 07.10.2020).
31. Кришталюк Г.А. Заперечення в англійському дискурсі: лінгвокогнітивний аспект : монографія. Кам'янець-Подільський, 2011. 184 с.
32. Кришталюк Г.А. Комунікативна ПРОТИДІЯ в сучасному американському газетному дискурсі. Філологія ХХІ століття: теорія, практика, перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. Одеса, 2012. С. 58-59.

33. Кубрякова Е. С. Части речи с когнитивной точки зрения. Москва, 1997. 326 с.
34. Кубрякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке. Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира. Москва : Языки славянской культуры, 2004. 560 с.
35. Левицкий В.В. Семасиология. Винница : Нова Книга. 2006. 508 с.
36. Леміш Н. Є. КАТЕГОРІЯ КАУЗАЛЬНОСТІ ТА СПЕЦИФІЧНІСТЬ ЇЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ. *Studia Linguistica*. 2013. Випуск 7. С. 87-93
37. Літературознавча енциклопедія. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/ (дата звернення: 15.10.2019)
38. Магас Н. Реальність / ірреальність у психолінгвокогнітивному вимірі. Етнос і культура. 2013-2014. № 10-11. С. 124-129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/etnik_2013-2014_10-11_16 (дата звернення: 10.10.2020)
39. Макаров М.Л. Основы теории дискурса. Москва: Гнозис, 2003.— 280 с.
40. Мізін К. І. Метафоричні підвалини концептуалізації поняття “контейнер” : зіставний аспект. Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. Серія Філологія Педагогіка Психологія. 2010. Випуск 21. С. 11-18
41. Нікульшина Т. М. Ірреальний світ: філософський та лінгвістичний аспекти (на матеріалі англійської та української мов). Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2010. № 13 (200), Ч. II. С. 167–173.
42. Омеляненко О.В. ВЕРБАЛІЗАЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО СМЕРТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ІЗ НАЗВАМИ ПОНЯТЬ ІРРЕАЛЬНОГО СВІТУ. Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 2014. Вип. 38. С. 29-35
43. Пасинок В. Г. Лінгвокогнітивні механізми каузального простору. Вісн. ХНУ. 2009. Вип. 59. № 866. С. 19–27.

44. Попович М.М. ЗМІСТОВІ АСПЕКТИ ЛІНГВО-КОГНІТИВНОГО ПОНЯТТЯ “МЕНТАЛЬНИЙ ПРОСТІР”. Філологічні трактати. 2010. Том 2, №2. С.20-26
45. Потапенко С. І. Категорія ірреальності у зіставних лінгвістичних дослідженнях. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки. 2010. С. 79–80.
46. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти : монографія. Ніжин : Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. 391 с.
47. Резникова Е.В. ОБРАЗ-СХЕМА «ЦЕНТР – ПЕРИФЕРИЯ» В АСПЕКТЕ РЕГУЛЯРНОЙ МНОГОЗНАЧНОСТИ. Известия Самарского научного центра Российской академии наук. 2015. т. 17, №1. С. 158-161
48. Рябуха Т. В., Гостіщева Н. О. Колокації як засіб формування лексичної компетентності студентів-філологів. Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka. 2019. №48. С. 46-47
49. Терещенко Т. В. Теоретико-концептуальні підходи до трактування поняття колокація у зарубіжній лінгвістиці. Наукові записки Нац. ун-ту «Острозька академія». 2017. Вип. 64. С. 151-154
50. Федорец Е.Ф. Номинативные средства презентации концепта ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ в заголовках англоязычных журнальных статей. Номинация и дискурс: материалы докладов Междунар. науч. конф. Минск : МГЛУ, 2006. С. 68–70.
51. Хохлова М. В. Экспериментальная проверка методов выделения коллокаций. Slavica Helsingiensia 34. Инструментарий русистики : корпусные подходы. 2008. С. 343–357.
52. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса / Е. И. Шейгал. – М. : Гнозис, 2004. – 324 с.
53. Шилихина К.М. Дискурсивная практика иронии: когнитивный, семантический и прагматический аспекты. дис. доктора філол. наук : 10.02.19 “Теория языка”. Воронеж, 2014. 399 с.

54. Щербакова О. Л. ДИСКУРС І ТЕКСТ ЯК ОБ’ЄКТИ ЛІНГВІСТИКИ. НАУКОВІ ЗАПИСКИ НДУ ім. М. ГОГОЛЯ. 2014. Книга 2. С. 94-97
55. Ягунова Е.В. Исследование контекстной предсказуемости единиц текста с помощью корпусных ресурсов “Корпусная лингвистика–2008” : [труды междунар. конф.], (6–10 октября 2008 г., г. Санкт-Петербург). СПб., 2008. С. 396–403.
56. Bally Ch. Traite de stylistique frangaise 1909, P. 67
57. Benson M. Collocations and idioms. Dictionaries, Lexicography and Language Learning; Ilson R. (éd. et introd.); Brumfit C.I. (préf.). Oxford : Pergamon, 2000. P. 61–68.
58. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8C/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9/collocation>; <https://www.lexico.com/definition/collocation> (дата звернення 12.09.2020).
59. Collins English Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/collocation> (дата звернення 12.09.2020).
60. Collocation dictionary. URL: <http://www.ozdic.com/collocation-dictionary> (дата звернення: 18.11.2020)
61. Cruse D.A., Lezical Semantics. Cambridge University Press. 1986.
62. Daban Q. Jaff Collocation in English Language. Koya University. 2013. P. 15-21
63. de Saussure F. Cours de linguistique generale, Bally, Ch. / Sechehayec, A. (eds.) Lausanne. Paris. 1916
64. Dictionary by Merriam-Webster: America's most-trusted online dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/collocation> (дата звернення 12.09.2020).
65. Fauconnier G. Mental Spaces: Aspects of meaning construction in natural language. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.

66. Fauconnier G., Turner M. *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. NY: Basic Books, 2002.
67. Firth J.R. *Modes of Meaning*. *Papers in Linguistics 1934–1951*. 1957. P. 190–215.
68. Gitsaki C. *THE DEVELOPMENT OF ESL COLLOCATIONAL KNOWLEDGE*. The University of Queensland. 1996. 298 p.
69. Glossary. URL: <http://scodis.com/for-students/glossary/mental-space/>; <http://scodis.com/for-students/glossary/image-schema/> (дата звернення: 19.07.2020)
70. GLOSSARY OF LINGUISTIC TERMS. URL: <https://glossary.sil.org/search/node/text> (дата звернення: 19.07.2020)
71. Golshaie R. *Representing Mental Spaces and Dynamics of Natural Language Semantics*. URL: <https://www.slideshare.net/bpatrut/representing-mental-spaces-and-dynamics-of-natural-language-semantics> (дата звернення: 09.07.2020)
72. Halliday M.A. *Lexis as a Linguistic Level*. In *Memory of J.R. Firth* [Ch.E. Bazell, J.C. Catford, M.A. Halliday, R.H. Robins]. London/Harlow: Longmans, 1966. P. 148–162.
73. Hausmann F.J. *Le dictionnaire de collocations*. *Wörterbücher – Dictionaries – Dictionnaires* [F.J. Hausmann, Reichmann O., Weigand H., Zgusta L.]. Berlin/New York : de Gruyter, 1989. Vol. 1. P. 1010–1019.
74. Hedblom M. *Image Schemas and Concept Invention: Cognitive, Logical, and Linguistic Investigations* : монографія. OTTO-VON-GUERICKE UNIVERSITY MAGDEBURG, GERMANY, 2019. 228 с.
75. JEAN M. MANDLER and CRISTÓBAL PAGÁN CÁNOVAS. *On defining image schemas*. UK Cognitive Linguistics Association. 2014. P.1-23 URL: http://journals.cambridge.org/abstract_S1866980814000143 (дата звернення: 03.04.2020).
76. Johnson M. *The body in the mind : the bodily basis of meaning, imagination, and reason*. Chicago : The University of Chicago press, 1987. 287 p.

77. Lakoff G. Women, fire, and dangerous things. What categories reveal about the mind. Chicago ; London : The University of Chicago Press, 1987. 387 p.
78. Langacker R.W. Foundations of cognitive grammar. Theoretical prerequisites. Stanford: Stanford University Press, 1987. 353 p.
79. Lexico Dictionary. URL: <https://www.lexico.com/definition/collocation>; <https://www.lexico.com/definition/text>; <https://www.lexico.com/definition/discourse> (дата звернення 12.09.2020).
80. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com/dictionary/discourse>; <https://www.ldoceonline.com/dictionary/text>; <https://www.ldoceonline.com/dictionary/collocation> (дата звернення 12.09.2020).
81. MACMILLAN DICTIONARY. URL: <https://www.macmillandictionary.com/> (дата звернення: 19.07.2020)
82. Marcinkevičienė R. Kolokacija : tyrimo kryptys, metodai, mokyklos. Lituanistica. 1995. No 2. P. 40–54.
83. Marcinkevičienė R. Lietuvių kalbos kolokacijos : [monografija]. Kaunas : Vytauto Didžiojo universiteto leidykla. 2010. 212 p.
84. Merriam-Webster dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення: 19.07.2020)
85. Oxford Collocations Dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/collocations/> (дата звернення: 19.07.2020)
86. Oxford dictionary online. URL: https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/text_1?q=text; https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/discourse_1?q=discourse (дата звернення 12.09.2020).
87. Palmer, F. R. Semantics. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press. 1981
88. Porzig W. Wesenhafte Bedeutungsbeziehungen. (1934) P. 70-97
89. Sinclair J. Corpus, Concordance, Collocation. Oxford : Oxford University Press. 1991. 200 p.

90. Teubert W. *Linguistique de Corpus: un Alternative*. Besançon : PUFC. 2009.
T. 27. P. 130–152.
91. The Week UK, 05/02/2020
92. The Week UK, 23/05/2020
93. The Week UK, 20/06/2020
94. The Week UK, 11/07/2020
95. The Week UK, 22/08/2020
96. The Week UK, 29/08/2020
97. The Week UK, 19/09/2020
98. The Week UK, 24/09/2020
99. The Week UK, 26/09/2020